

Četrtek, 26. november 2015

P8_TA(2015)0415

Stanje izvajanja razvojne agende iz Dohe pred 10. ministrsko konferenco STO

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 26. novembra 2015 o stanju izvajanja razvojne agende iz Dohe pred 10. ministrsko konferenco STO (2015/2632(RSP))

(2017/C 366/13)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju deklaracije ministrske konference Svetovne trgovinske organizacije (STO) iz Dohe z dne 14. novembra 2001 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju deklaracije ministrske konference STO iz Hongkonga z dne 18. decembra 2005 ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. aprila 2006 o oceni kroga pogajanj iz Dohe po ministrski konferenci STO v Hongkongu ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. aprila 2008 z naslovom „Reformirani Svetovni trgovinski organizaciji naproti“ ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o razvojni agendi iz Dohe, zlasti z dne 9. oktobra 2008 ⁽⁵⁾, 16. decembra 2009 ⁽⁶⁾, 14. septembra 2011 ⁽⁷⁾ in 21. novembra 2013 ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju rezultatov devete ministrske konference, ki je potekala decembra 2013 na Baliju, zlasti sporazuma o olajševanju trgovine ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju končnega dokumenta, ki je bil soglasno sprejet 17. februarja 2015 na letnem zasedanju parlamentarne konference STO v Ženevi ⁽¹⁰⁾,
- ob upoštevanju izjav s srečanja vodij delegacij STO dne 17. junija 2015,
- ob upoštevanju razvojnih ciljev tisočletja Organizacije združenih narodov ⁽¹¹⁾,
- ob upoštevanju petega splošnega pregleda pomoči za trgovino, ki je potekal od 30. junija do 2. julija 2015 v Ženevi ⁽¹²⁾,
- ob upoštevanju člena 123(2) Poslovnika,

A. ker se je krog pogajanj iz Dohe začel leta 2001 z namenom, da se ustvarijo nove trgovinske priložnosti, okrepijo večstranska trgovinska pravila in obravnavajo trenutna neravnovesja v sistemu trgovanja, in sicer tako, da se v središče pogajanj postavijo potrebe in interesi držav v razvoju, zlasti najmanj razvitih držav; ker navedeni cilji izhajajo iz prepričanja, da lahko večstranski sistem, ki temelji na bolj pravičnih in nepristranskih pravilih, prispeva k pravični in poštenim trgovini, usmerjeni h gospodarskemu razvoju vseh celin in k odpravljanju revščine;

⁽¹⁾ Ministrska konferenca STO iz leta 2001: deklaracija ministrske konference WT/MIN(01)/DEC/1 z dne 20. novembra 2001 https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/min01_e/mindecl_e.htm

⁽²⁾ Deklaracija ministrske konference iz Hongkonga WT/MIN(05)/DEC, sprejeta 18. decembra 2005 https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/min05_e/final_text_e.htm

⁽³⁾ UL C 293 E, 2.12.2006, str. 155.

⁽⁴⁾ UL C 259 E, 29.10.2009, str. 77.

⁽⁵⁾ UL C 9 E, 15.1.2010, str. 31.

⁽⁶⁾ UL C 286 E, 22.10.2010, str. 1.

⁽⁷⁾ UL C 51 E, 22.2.2013, str. 84.

⁽⁸⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0511.

⁽⁹⁾ Deklaracija ministrske konference z Balija (WT/MIN(13)/DEC), sprejeta 7. decembra 2013 https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/mc9_e/balideclaration_e.htm

⁽¹⁰⁾ <http://www.ipu.org/splz-e/trade15/outcome.pdf>

⁽¹¹⁾ <http://www.un.org/millenniumgoals/>

⁽¹²⁾ https://www.wto.org/english/tratop_e/devel_e/a4t_e/global_review15prog_e/global_review15prog_e.htm

Četrtek, 26. november 2015

- B. ker se EU nenehno zavzema za odločen večstranski pristop k trgovini, ki temelji na pravilih, obenem pa priznava, da bi lahko tudi dopolnjevalni pristopi, kot so dvostranski, regionalni in večstranski sporazumi, spodbujali odpiranje trgovine in gospodarski razvoj, zlasti z liberalizacijo in nadgradnjo pravil in disciplin na političnih področjih, ki jih STO obravnava v manjši meri, ter podpirati večstranski sistem, kadar so tovrstni sporazumi skladni z zahtevami STO, temeljijo na skupnih pravilih in ustvarjajo pogoje za morebitno večstransko sodelovanje v prihodnosti;
- C. ker so STO in pravila, navedena v sporazumih pod njenim okriljem, sicer izjemno pomembna, saj preprečujejo vsesplošni protekcionizem v pravem pomenu besede, ki se že od tridesetih let prejšnjega stoletja pojavlja kot odgovor na najresnejše finančne in gospodarske krize, pa je v poročilu STO iz novembra 2014 navedeno, da je bilo odpravljenih samo 282 od 1244 omejevalnih ukrepov, uvedenih od začetka krize leta 2008, in je zato treba okrepiti prizadevanja proti tovrstnim ukrepom; ker bi se zaradi neizvedene nadgradnje pravil lahko pojavili novi in inovativni načini zaščite domačih trgov in proizvajalcev;
- D. ker odprto in pravično večstransko trgovino bolj kot trgovinske tarifne ovire, ki se z napredovanjem globalizacije postopoma odpravljajo, ovirajo različne netarifne ovire;
- E. ker je pri odpiranju trgov vseeno pomembno upoštevati občutljivost nekaterih sektorjev, zlasti kmetijskega;
- F. ker bo Evropska unija z reformo skupne kmetijske politike prispevala k pričakovanim izidom kroga pogajanj iz Dohe;
- G. ker so rezultati devete ministrske konference iz leta 2013 sistemsko pomembni za organizacijo in zlasti za sporazum o olajševanju trgovine, ki je bil sklenjen na tej konferenci in ki je prvi večstranski sporazum, ki je bil sklenjen od ustanovitve STO leta 1995; ker je Evropska unija 5. oktobra 2015 ratificirala sporazum o olajševanju trgovine;
- H. ker iz nedavnih razprav o tem, kako napredovati pri izvajanju razvojne agende iz Dohe, izhaja, da je treba ponovno pregledati raven ambicioznosti, da bi zares dosegli rezultate pri vseh stebrih pogajanj, in da je treba pri tem pregledu v celoti upoštevati realno stanje sedanjega trgovinskega okolja;
- I. ker bo deseta ministrska konferenca STO (MC10) potekala od 15. do 18. decembra 2015 v Keniji in bo tovrstna konferenca prvič potekala v afriški državi; ker je EU še naprej močno zavezana razvojni agendi iz Dohe in priznava, da bo pomembno doseči politični sporazum o spodbujanju razvojne agende iz Dohe, če naj se zagotovi, da bo pogajalska funkcija STO osrednjega pomena pri nadaljnji liberalizaciji trgovine na svetovni ravni;
- ponovno izraža svojo popolno zavezanost trajni vrednoti večstranskega sodelovanja in poziva k trgovinskemu programu, ki bo temeljil na prosti in pravični trgovini, ki bo koristila vsem, razvoj pa bi moral biti v osrčju njenega procesa;
 - poudarja, kako pomembno je v pogajanjih v celoti upoštevati posebne potrebe in interese držav v razvoju z nizkim dohodkom in najmanj razvitih držav; meni, da je treba jasno opredeliti države v razvoju z nizkim dohodkom in gospodarstva v vzponu; ponavlja, da je treba zagotoviti, da bo načelo posebne in različne obravnave sestavni del pogajanj in da bo odražalo različne stopnje gospodarskega razvoja članic STO, kot je določeno v 44. odstavku ministrske deklaracije iz Dohe; meni, da morajo biti smiselne določbe o posebni in različni obravnavi natančnejše, redno pregledane, njihov namen pa mora biti izpolnjevanje potreb tistih držav v razvoju in najmanj razvitih držav, katerih potrebe so največje; izreka pohvalo zgledu sporazuma o olajševanju trgovine pri udejanjanju načela posebne in različne obravnave v fazah izvajanja, kar bi lahko bil uporaben zgled pri pregledovanju in ciljnem usmerjanju določb o posebni in različni obravnavi;

Četrtek, 26. november 2015

3. podpira strukturno reformo STO, ki je potrebna za boljše zagotavljanje odprtega, pravičnega in nediskriminacijskega sistema trgovanja na podlagi skupnih pravil, ki se uporabljajo, ki v večji meri upoštevata vlogo in interese različnih gospodarskih subjektov, kot so MSP, mikro podjetja in inovativna zagonska podjetja;
4. poudarja pomen nadaljnjih ukrepov na podlagi odločitev, sprejetih na deveti ministrski konferenci, da bi tako dosegli znatni napredek na deseti ministrski konferenci decembra 2015 v Nairobiju in tako hitro sklenili krog pogajanj iz Dohe;
5. meni, da je trgovinska liberalizacija pomembno orodje za zagotavljanje trajnostne gospodarske rasti in razvoja, vendar jo morajo spremljati ustrezne spremljajoče politike, ki zajemajo makro- in mikroekonomske ukrepe, pa tudi proračunsko preglednost, fiskalno politiko in enakost pri obdavčevanju, upravno poenostavitev, izobraževanje in usposabljanje, institucionalne reforme in socialno politiko, da bi kolikor mogoče povečali in bolje porazdelili koristi trgovinskih reform ter učinkovito izravnali vse negativne učinke;
6. opominja na peto konferenco za pregled pomoči za trgovino z naslovom Zmanjšanje stroškov trgovine za vključujočo, trajnostno rast, ki je potekala julija 2015 v Ženevi in ki se je zlasti osredotočala na izvajanje sporazuma o olajševanju trgovine;
7. poziva vse članice STO k hitri ratifikaciji in izvajanju tega sporazuma, tako da bo lahko začel veljati do začetka desete ministrske konference; meni, da bo ta sporazum prinesel precejšnje koristi vsem članicam STO, zlasti državam v razvoju in ustreznim gospodarskim akterjem, saj bo povečal preglednost in pravno varnost, zmanjšal upravne stroške in skrajšal carinske postopke, s tem pa bi bilo mogoče v celoti izkoristiti priložnosti, ki jih ponuja vse večja razširjenost regionalnih in svetovnih oskrbovalnih verig, mala in srednja podjetja pa bi lahko izkoristila prednosti bolj odprtih trgov; poudarja, da bi bilo treba državam v razvoju in najmanj razvitim državam še naprej zagotavljati gradnjo zmogljivosti in tehnično pomoč ter se osredotočati na enotne kontaktne točke in poenostavitev elektronske dokumentacije, da bi lahko te države povečale svojo proizvodno zmogljivost in izkoristile prednosti večjega deleža dodane vrednosti v svetovnih vrednostnih verigah;
8. spodbuja članice STO, naj proaktivno podprejo prizadevanja STO za vzpostavitev uspešnih in učinkovitih delovnih odnosov in poglobitev sodelovanja z drugimi mednarodnimi organizacijami, katerih delo vpliva na pogovore o svetovni trgovini, zlasti z Mednarodno organizacijo dela, Svetovno zdravstveno organizacijo ter OZN in njenimi agencijami in organi, na primer Konferenco OZN o trgovini in razvoju, Organizacijo za prehrano in kmetijstvo, Programom OZN za okolje, Programom OZN za razvoj in Okvirno konvencijo OZN o spremembi podnebja, pa tudi Mednarodnim denarnim skladom, Svetovno banko in OECD, da bi zagotovili vzajemno podporo in sinergije med trgovinskimi in netrgovinskimi vprašanji; podpira prizadevanja za sprejetje mednarodnih standardov in regulativno sodelovanje;
9. poziva k temeljitemu razmisleku o tem, kako bi v okviru pravil STO bolje obravnavali vprašanja netrgovinske narave, da bi članicam te organizacije omogočili uresničevanje legitimnih političnih ciljev, hkrati pa ne bi ovirali dostopa do trga; v zvezi s tem poudarja, da bi bilo treba odločno podpreti prizadevanja za sprejetje mednarodnih standardov in zagotoviti pomoč, ki jo potrebujejo države v razvoju, da bi izpolnile te standarde;
10. je prepričan, da lahko nezadostno razlikovanje med različnimi ravnmi gospodarskega razvoja in posebnimi potrebami držav v razvoju pomeni oviro pri sprejemanju učinkovitih ukrepov v korist tem državam v skladu s ciljem, izraženim v okviru kroga pogajanj iz Dohe, in lahko škoduje tistim državam v razvoju, katerih potrebe so največje; poziva naprednejše države v razvoju, naj že med trenutnim krogom pogajanj prevzamejo svoj delež odgovornosti in prispevajo v skladu s svojo stopnjo razvoja in konkurenčnostjo v sektorju; poudarja tudi, kako pomembna je uporaba učinkovitih meril za razlikovanje, ne zgolj z upoštevanjem rasti BNP, ampak tudi kazalcev, kot sta indeks gospodarske ranljivosti in indeks trgovine in razvoja;

Četrtek, 26. november 2015

11. meni, da je bistvenega pomena izpolniti razvojni mandat že dolgo trajajočega kroga pogajanj iz Dohe; zato poziva vse članice STO, naj ob upoštevanju končnega cilja preučijo vse razpoložljive možnosti, da bi bili doseženi rezultati ambiciozni, globalni, uravnoteženi in realistični;
 12. pozdravlja do sedaj doseženi napredek pri večstranskih pobudah, kot sta sporazum o okoljskem blagu in sporazum o informacijski tehnologiji, pa tudi pri pobudah, kot je sporazum o trgovini s storitvami; meni, da lahko večstranski sporazumi dopolnjujejo in spodbujajo večstranski pristop, pri čemer je končni cilj privabiti kritično maso članov in jih večstransko povezati;
 13. vztraja pri tem, da bi morala EU še naprej imeti vodilno vlogo pri spodbujanju oprijemljivega napredka pri tekočih pogajanjih STO, da bi v bližnji prihodnosti dokončno sklenili krog pogajanj o razvoju iz Dohe, s posredovanjem med različnimi stališči članic STO pa tudi pri olajševanju celovitega sodelovanja najmanj razvitih držav v svetovni trgovini;
 14. poudarja bistveni pomen STO pri svetovni trgovini, ki temelji na predpisih, ter pri izvajanju in uveljavljanju zavezujočih obvez in reševanju trgovinskih sporov, pa tudi njen edinstven prispevek k spodbujanju večje preglednosti in medsebojnih pregledov, zlasti prek mehanizma za pregled trgovinske politike;
 15. poziva Komisijo in Svet, naj zagotovita, da bo Parlament še naprej tesno vključen v priprave na deseto ministrsko konferenco, da bo redno prejemal obvestila in da se bo po potrebi med ministrsko konferenco z njim posvetovalo; poziva Komisijo, naj pri drugih članicah STO še naprej zagovarja povečanje pomena parlamentarne razsežnosti STO;
 16. poziva članice STO, naj okrepijo parlamentarno razsežnost te organizacije in tako zagotovijo demokratično legitimnost in preglednost; v zvezi s tem poudarja, da je treba zagotoviti, da bodo imeli poslanci boljši dostop do trgovinskih pogajanj in bodo vključeni v oblikovanje in izvajanje odločitev STO ter da se bo izvajal ustrezen nadzor nad trgovinskimi politikami v dobrobit njihovih državljanov;
 17. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic ter generalnemu direktorju STO.
-